

Kratke vesti iz življenja in sveta

ITALIJANSKI PRINC UBIT V ALBANIJI

Rim. — Princ Camillo Bassiano, 25 let stari sin bivše Margaret Chapin iz New Yorka, in princa Rofreda Bassiana, je bil ubit na albanski fronti, kakor naznanja italijansko službeno poročilo.

PRAVOSLAVNI BOŽIČ V BULGARIJI

Sofija. — Včeraj se je v Bolgariji praznoval pravoslaven božič kakor tudi 63. obletnica osvoboditve Sofije izpod turške vladave. Bolgari v Sofiji so se udeležili ceremonij, s katerimi so padli za osvoboditev Bolgarije, in hkratu so molili za to, da bi Rusi zdaj uveljavili svoj vpliv ter obdržali Nemce na rumunski strani Donave.

ZDAJ PA MARS PROTI SUEZU!

Rim. — Fašistično glasilo Lavoro Fascista izjavlja, da bo imel padec Bardije za posledico samo začasno odložitve italijanskega pohoda proti Suez. — "Kdor misli drugače, je slep ali pa zloben," zaključuje brumnski fašistični list.

PET UBITH V LE- TALSKI NESREČI

Rivers, Manitoba. — Tukaj je tresčilo na zemljo neko letalo od Royal Canadian Airforce. Zračne sile, pri čemer je bilo uubljenih pet letalcev, ki so se nahajali v letalu.

ČUDNO NAKLJUČJE NA LOVU

Southport, N. C. — Tekom nekaj tednov je Bill Keziah videl na lovu sledeče: Neki lovec je ustrelil na srnjaka baš v trenutku, ko je nekdo stopil na pot med lovca in srnjaka. Lovca je zadel in usmrtil z enim strelom oba: človeka in srnjaka. Dalje je videl nekega dečka, ki se z enim samim strelom s puško enoenočvo na šibre ubil pet divjih rac. — In isti deček je ustrelil kar tja v en dan v vrh nekega drevesa, s katerega je zbil troje kun.

SMRT SLAVNE AN- GLEŠKE LETALKE

London. — V ponedeljek se je smrtno ponesrečila Amy Molison, slavna angleška letalka, ki je priredila že polete v Ameriko in Avstralijo. Letalka je bila v armadni službi, zaposlena z dovažanjem novih letal iz tovarne na vojaška letališča. Z motorjem na letalu, s katerim je v ponedeljek letela, pa je morala biti nekaj narobe, ker je letalka odskočila s padalom na zemljo. Padla pa je naravnost v reko Tenzo, kjer jo je padalo potegnulo v globino.

MASNA PRODUKCIJA LADU

Washington. — V enem tednu se bo najbrže že pričelo graditi 200 ladij, o katerih želi predsednik Roosevelt, da bi bile čimprej zgrajene. Poleg teh bodo zgradili še šeststo nadaljnjih trgovskih parnikov, ki bodo prodani Angliji, dočim se bo ostale najbrže vporabljalo za prevajanje potrebščin.

VELIKE IZGUBE JAPONSKEGA VOJASTVA

Cunking. — Kitajski vojaški glavni stan naznanja, da so imeli Japonci od 7. julija 1937, to je izza pričetka japonsko-kitajske vojne 1,800,000 mrtvih in ranjenih.

ZMEDA VESTI IZ EVROPSKE POLITIČNE BLAZNICE

Evropa je podobna ulnjaku razdraženih čebel, ki ne vedo, na koga bi se vrgle s svojimi želi.

KDO NAJ SE SPOZNA V ZMEDI TEH POROČIL?

SOFIJA, Bolgarija, 7. januarja. — Bolgarija gleda nestrpnost na Rusijo, ki naj ji da odgovor, kaj pomenijo nemške čete na bolgarski meji: mir ali vojno.

Bolgarski premier Filov se je vrnil z Dunaja ter je kategorično, no zanikal vesti, da se namerava Bolgarija pridružiti osišču.

Turčija se bo borila
ANKARA, Turčija, 7. januarja. — Turčija šnja vlada ponovno odločno izjavlja, da bo šla Turčija ob strani Anglije v vojno v trenutku, ko prestopi nemška armada bolgarsko mejo.

Opazovalci menijo, da stoji za izjavami Bolgarije in Turčije Rusija.

Kaj se dogaja v Rumuniji?
Rumunske meje so že tri dni zaprte in vse komunikacije med Rumunijo in zunanjem svetom so ukinjene. Razna poročila naznanjajo, da je Rumunija na pragu krvave revolucije, ker se vrše tam že poboji med ljudstvom in železno gardo, kakor tudi med nemškimi in rumunskimi vojaštvom.

Nemčija ne bo drezala na Balkan
BERLIN, 7. januarja. — Danes je bila tukaj podana prva oficijska izjava, v kateri je rečeno, da Nemčija nima namena, drezati na Balkan in da bodo ostale tam stvari, kakršne so.

Odnosji med Nemčijo in Grčijo
ATENE, 7. januarja. — Nemški poslanik je svečano izjavil grški vladi, da bo Nemčija ohranila z grško vlado prijateljske odnose, ter da ni in da ne bo poslala proti Grkom svojih letal.

Ruska mornarica v Črnem morju
BUDIMPESTA, 7. januarja. — V Črno morje in k ustju reke Donave, k meji Rumunije, je priplula močna ruska bojna mornarica.

Nemške čete v Bolgariji?
VICHY, 7. januarja. — Semkaj so prispela poročila, ki naznanjajo, da so prve čete nemške armade vkorakale v Bolgarijo.

Spopadi v Rumuniji
LONDON, 7. januarja. — Poročila z rumunske meje naznanjajo, da so se v rumunski Moldavi spoprijele nemške čete z rumunskim vojaštvom.

Karol na potu v Ameriko
BUDIMPESTA, 7. januarja. — Diplomatski krogi v Budimpešti so nocoj izjavili, da se nahajata bivši rumunski kralj Karol in njegova priateljica Magda Lupescu na potu iz Španije proti Zedinjenim državam.

SENATOR BURTON BO PODPIRAL PREDSEDNIKA

WASHINGTON, 7. januarja. — Vse kaže, da bosta stala ohijska republikanska senatorja vsak v svoji vrsti z ozirom na program predsednika Roosevelta, da se da Veliki Britaniji vso razpoložljivo pomoč.

To se je doznalo danes, ko je senator Burton iz države Ohio, bivši clevelandski župan potrdil svojo prejšnjo izjavo, ki jo je podal tekem svoje kampanje, da bo podpiral predsednika Roosevelta v njegovem prizadevanju, da se čim bolj pomaga Angliji. Senator Taft pa je izjavil, da se ne strinja s predsednikovim načrtom, da naj se dobavljajo Angliji vojne dobave na podlagi poznejše povrnitve dolga ali blaga.

Oba senatorja sta izrazila svoje nazore potem, ko sta slišala predsednikovo poslanico kongresu. Senator Burton je izjavil, da predsednikova poslanica izpričuje, da bo predsednik ostal možbeseda ter izpolnil svoje obljube glede pomoči zaveznikom, ki jih je dal volicem tekem predsedniške kampanje.

ANGLEŠKA ZMAGA — ANGLEŠKA NESREČA

NEW YORK. — Italijanski kratkovalni radio, ki pojasnjuje, da pomeni vojna v Afriki zmago za italijansko moralo, priznava padec Bardije, toda pojasnjuje, "da v luči gotovih okoliščin," se mora zavzete tega libijskega pristanišča po Angležih smatrati za njihovo "žalostno zmago."

"Se nekoliko takih zmag, pa bo Anglija na kolenih," je svečano izjavil preko radija rimski komentator, čigar besede je rekorder Columbia Broadcasting System.

Komentator je dalje "pojasnil" italijanskemu ljudstvu, da imajo Angleži težave pri raztezanju svojih črt in pri pošiljanju svojih ojačenj, dočim operirajo Italijani v svojih notranjih vrstah, "radi česar gledamo s popolno brezbriznostjo na angleški uspeh pri Bardiji."

"Ponosni smo na svoje vojake, ki so ovenčali z neminljivo slavo rekord italijanskih armad," je nadaljeval poročevalec. "Italijanski vojaki so zadržali sovražnika ter s tem izpolnili svojo dolžnost."

Pod fašistično diktaturo, ki ne zasnuje samo teles, temveč tudi duše, je res vse mogoče! ...

Nov grob

V torek zjutraj je preminila Mrs. Mary Godec, rojena Sadar, 2453 Tremont St., v starosti 57 let. Doma je bila iz fare Cerklje pri Zatični na Dolenskem, odkoder je prišla sem pred 34 leti. Bila je članica društva Kraljica miru, št. 24 SDZ ter Slovenske ženske zveze, št. 15. Poleg žalujčoga soproga Louisa, zapuščila dva sinova Mike Vidica in Lawrence Peterlina in hčer Mary Granovski. Bila je mačeha Anni Rogel, Josephine Mauer, Louise, Angeli, Antonu, Jennie in Albini. Pogreb se bo vršil iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda na 3515 East 81st St. v petek zjutraj. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

Predput je tu!

Ker je predput, čas veselja, bodo podali igralci Verovška v nedeljo 12. januarja ob 3. uri popoldne veselo igro "O, ta vražji fant" in sicer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Igra vsebuje toliko komičnih prizorov, da se boste smejali od srca. Smeh pa je dobro zdravilo za vse in po predstavi boste rekli: lepo je bilo in vredno časa in male vstopnine.

Šola za državljanstvo

Včeraj so se otvorili v Clevelandu državljanski tečajji za one, ki so si nabavili prve papirje in ki se hočejo pripraviti za izkušnje državljanstva. V Citizens bureau, Marshall Building se bo vršil ob torkih zjutraj ob devetih poseben pouk za one, ki delajo ponoči in ne morejo prihajati k pouku ob večerih. Glede potuka v slovenskih središčih, kjer poučujejo slovenske učne moči, bomo še naznanili.

Za S. N. Čitalnico

Tajniki društev, katere so sklenila, da se da oglas v programno knjigo S. N. Čitalnice, so vljudno prošeni, da pošljejo besedilo oglasa prav gotovo do 15. januarja tajniku S. N. Čitalnice, Valentinu Sever, 6417 St. Clair Ave., kajti knjiga se mora do tega časa oddati tiskarni, da bo pravočasno natisnjena. Prosi se, da to vpoštevat. — Tajnik.

Nameravana stavka U. A. W. U. delavcev v državi New York

Tovarna, ki ji preti stavka, ima za milijone dolarjev vladnih naročil. — Zahteva po višjih mezdah.

EAST FARMINGDALE, N. Y., 7. januarja. — United Automobile Workers (CIO) unija se je pričela danes pripravljati za stavko v tovarni Fairchild Engine and Airplane korporacije, in sicer v Ranger Engineering diviziji, ki je zaposlena z naročili za narodno obrambo, vrednimi milijone dolarjev. Unija bo zahtevala višje delavske mezde.

Local št. 661 je snoč odglašoval z 212 glasovi proti 0 za stavko, ki se ima pričeti v četrti večer, razen če kompanija podpisne pogodbo, s katero se bo nadomestilo ono, ki je potekla dne 31. oktobra, in če se obveže za 7 in pol centa zvišati plačo začetnikom po dveh mesecih dela. Mezda začetnikov znaša zdaj 50 centov na uro.

Unija je izjavila, da je pripravljena za končna posvetovanja s kompanijo jutri ob 5:30 popoldne, če se pa tudi jutri ne bo doseglo nobenega sporazuma, bo javila obrambni komisiji svoj 48-urni rok do pričetka stavke.

DETROIT, 7. januarja. — R. J. Thomas, predsednik CIO avtne unije, je izjavil, da je bil državni delavski posredovalni odbor obveščen o nameravani stavki 2400 delavcev v General Motors Chevrolet tovarni, kjer izdelujejo avtne odbijače in vzmeti.

Kako gleda Turčija na položaj na Balkanu

ISTANBUL, Turčija, 6. januarja. — V turškem časopisu, ki smatra Italijo kot državo, ki je skoro izven vojne, se je danes pojavilo naziranje, da se boji Nemčija angleškega napada skozi Balkan na evropski kontinent.

Časopis Vakıt, ki komentira o posetu bolgarskega premiera na Dunaju, pravi da so italijanski porazi pripravili Nemčijo v skrb, da jo namerava Anglija napasti preko Balkana, zato se Balkanu ni bati napada od strani Nemčije. Nato časopis dostavlja:

"Možno je, da se bodo Bolgari posvetovali z Nemci, kako preprečiti angleški napad, ne pa, kako izvesti napad Nemčije na Balkan."

Časopis "Jeni Sabath" pa pravi, da je poraz edino, kar more Hitler še doživeti; — samo oblika in datum tega poraza sta danes še neznanata.

Komentirajoč o italijanskih porazih, pravi omenjeni časopis, da pomeni pošiljanje nemških letal in letalcev v Italijo "največje ponižanje za Italijo, ki je vedno bahaško gmrela o naprednosti svoje zračne sile."

Delniška seja

Jutri, 9. januarja, ob 8. uri zvečer se prične delniška seja Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

"O, ta vražji fant"

v nedeljo 12. januarja 1941 v SDDomu na Waterloo Rd

NEOMEJENA OBLAST ŠTIRIH RAVNATELJEV OBRAMBE

Faktična ravnateljstva vseh zadev ameriške obrambe sta Knudsen in Hillman, zastopnik industrije in zastopnik delavstva.

V NJUNIH ROKAH JE ZDRUŽENA NEOMEJENA AVTORITETA IN MOČ

WASHINGTON, 7. januarja. — Predsednik Roosevelt je podpisal danes ekskuzivni ukaz, ki nima primere v mirnem času, ker je s tem ukazom ustanovljena narodna obrambna organizacija, ki ima polnomoč nad vsō ameriško industrijo in produkcijo.

V kolikor se tiče ameriške vlade in njene obrambe Zedinjenih držav kakor tudi pomoči ostalim državam, ki se bore proti osišču, je Amerika danes toliko kot v vojni. Na čelu te organizacije stoji William S. Knudsen, Sidney Hillman, vojni tajnik Henry L. Simson in mornariški tajnik Frank Knox.

Poziv na nesebično delo
Omenjeni štirje so pozvali tako industrije kot delavce, naj se izognejo vsakih sebičnosti, ki bi utegnile zavesti do delavskih sporov, s katerimi bi se zavlačevalo produkcijo, katero se bo moralo pričeti izvajati s polno paro. Omenjeni odbor je pooblaščen z avtoriteto, da uravnava vse delo in produkcijo in da lahko tudi zaseže in začasno podržavi tovarne, katerih lastniki ne bi hoteli sodelovati pri delu za narodno obrambo.

Knudsen in Hillman sta "bossa"
Dasi so na čelu te organizacije štirje ljudje, pa sta njena glavna direktorja v resnici Knudsen in Hillman, ki bosta pozna po svojem ogromnim in važnim dolžnostem vse svoje zmoglosti; ostala dva — Stimson in Knox sta itak preobložena z odgovornostmi v svojih položajih kot načelnika armade in mornarice.

Razkroj italijanskih armad v Egiptu in Libiji

Angleške prednje straže so že v stiku z zunanjimi utrdbami Tobruka, katerega pa ne bodo Italijani najbrže niti branili. — Sodi se, da se bo Graziani umaknil 800 milj zapadno od Tobruka, v Tripoli.

LONDON, 8. januarja. — Do čim angleška avangarda previdno tiplje okoli Tobruka, da najde šibka mesta italijanske obrambe, se pomika glavna angleška sila proti Hagrah Charga planoti, ki se dviga nad to važno italijansko pomorsko bazo. Armade, ki marširajo zdaj proti Tobruku, so sestavljene iz svežega vojaštva, dočim avstralske čete, ki so s tako bliskoviti mi udarci zavzele Bardijo, zdaj počivajo.

Angleške predstraže pred Tobruk
Prednje straže angleške vojske so s svojimi tanki že v stiku s zunanjimi italijanskimi utrdbami Tobruka. Vojaški opazovalci pravijo, da je Tobruk šibkejšje utrjen kot je bila Bardija in da se bo najbrže podal brez boja. Dalje sodijo vojaški strokovnjaki, da vse do maršal Graziani umaknil vse do Tripolita, ki je 800 milj zapadno od Tobruka in samo 110 milj od meje francoske Tunizije.

Bombardiranje Tripolita
Angleški bombniki so včeraj ponoči in podnevi bombardirali Tripoli, kjer so njih bombe povzročile veliko škodo v pristanišču na italijanskih skladiščih in ladjah. Prav tako so angleški bombniki spet bombardirali Tobruk, kjer so nastali požari, ki so vidni trideset milj daleč.

Desertacije poveljnikov
Tekom vojaških operacij v Bardiji so dezertirali od italijanskih čet trije poveljniki milice črnosrajčnikov. (Redni poveljniki so aktivni častniki, dočim so poveljniki črnosrajčnikov politični ljudje in fašisti).

Pereč problem ujetnikov
Velik problem angleškega vrhovnega poveljstva v Egiptu in v Libiji tvori nad 80,000 italijanskih ujetnikov, ki jih je treba hraniti in nekje nastaniti.

Zahvala prijateljem
Mr. Louis Elovor, 785 E. 157 St., znani kulturni delavec, se zahvaljuje vsem svojim prijateljem za obiske, karte in cvetlice tekem svoje bolezn, kakor tudi dramskemu društvu "Anton Verovešek. Posebno pa se zahvaljuje Mr. Antonu Dreniku, ki ga je vozil vsak drugi dan k zdravniku.

Smrt v domovini
Na Krku v Dalmaciji je preminila Frančiška Spacapan, v visoki starosti 91 let. Pred več kot 25 leti je bivala v Little Falls, N. Y., kjer zapuščila sina Louisa, v Clevelandu pa sina Josephu. V domovini zapuščila hčer Ivanka Bonifiacić, pri kateri je pokojna živela. Naj ji bo lahka domača gruda.

Vstopnice za razstavo
Danes do 6. uri zvečer je zadnji čas, da lahko dobite vstopnice po 25c v našem uradu za Clevelandsko mednarodno razstavo. Razstava bo do 19. januarja. V soboto 18. januarja je pa JUGOSLOVANSKI DAN.

Pogreb pokojnega Kalina
Pogreb Frank Kalina se bo vršil v soboto popoldne ob dveh iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152nd St. in ne iz hiše žalosti 863 E. 146th St. kakor je bilo poročano včeraj.

Zadušnica
V petek zjutraj ob 6:30 uri se bo brala maša zadušnica za pokojno Margaret Stanonik v cerkvi sv. Vida. V nedeljo ob 7. uri zjutraj pa se bo brala maša zadušnica za pokojno Anno Stanonik v cerkvi sv. Vida v spomin četrte obletnice.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$1.50
Za Združene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

TIPIČNE LAŽI O AMERIKI

Hrvatski list "Svijet," ki izhaja v New Yorku in katerega je do nedavna urejeval don Niko Gršković, bivši katoliški župnik na hrvatski župniji sv. Pavla na 40. cesti in St. Clair Ave., piše pod naslovom "Amerika in tipično laži o nji," sledeče:

V Evropi so imeli vedno površen pojem o Ameriki, o njenem narodu, življenju in o njeni ureditvi. V novejšem času je k tem nepravilnim pojmom doprinesla še fašistična propaganda, ki namenoma prikazuje Ameriko kot deželo kapitalističnih hajdukov na eni, in bogatih lahkochivcev na drugi strani; sploh kot deželo, v kateri se ne smatra človeških idealov kot potrebo in v kateri je vrhovni bog materializem, s katerim so plutokratje zastupili deželo. To naziranje pa je prav tako daleč od resnice, kakor je pojem povprečnega Evropejca, da je za obogatitev dovolj samo to, da se človek priklopi do Amerike, kjer ga že čaka lopata, da si nasuje ž njo zlata v svojo malho. S tem ne mislimo reči, da tukaj ni kapitalističnih izkoriščevalcev, kakršnih ne manjka nikjer na svetu, toda mnogo važnejše je dejstvo, da je pretežna večina ameriškega naroda na drugi strani ograje, kjer se vodi borba za svobodo in človeka vredno in dostojno življenje v znamenju tehničnega napredka, katerega so ustvarili ljudje po vsem svetu, predvsem pa tu v Ameriki.

K temu uvodu nas je navdahnil članek fašistične sorte, ki je izšel nedavno v hrvatskem "Katoliškem Tjedniku," pod naslovom "Amerika je tipično kapitalistična dežela." V tem članku so poleg ostalih navedene sledeče laži in površnosti, ki v ničemer ne odgovarjajo duhu in idealom Amerike:

"Amerika je svet materializma in hiperkulture. Njeni državljani so preveč razvajeni, da bi se šli bojevati i za samo Ameriko, kaj šele za Evropo in za demokratične "ideale." Kdor se je privadil, dan in noč prepeljavati se v avtomobilu ter živeti v najrazkošnejšem luksuzu, ta ne bo šel v jarek pred topovska žrela. V materialni civilizaciji postanejo ljudje vedno uživalci, ne pa stvarjalci, boreci in idealisti. Njim se "predobro" godi, da bi bili pripravljeno poginuti. Oni so oboževalci zlata, zato dajejo prednost vsakemu kompromisu pred borbo na življenje in smrt. Oni ne morejo nikomer izposlovati svobode; nasprotno: danes ali jutri bodo oni sami tuji sužnji. Ameriški črnici imajo otroke, belci jih nimajo; ameriški črnici so verni, med belci pa je 75 odstotkov brezvercev. Amerika je tipična kapitalistična zemlja, preko katere utegne vsak čas pljuskniti val socialne revolucije.

Nedavni dogodki so nas potrdili v naši veri. Amerika je pripravila iznenadenje svojim oboževalcem, ki so ostali razočarani. Vojsna se vodi dalje, ne da bi se zmagovalci (nacisti in fašisti) najmanj brigali, kaj se govori v Beli hiši. V Ameriki se skrbno izogibajo vojne. Vse so pripravljeno dati drugim, toda, kakopak, samo za gotov denar. Izolacionisti se vedno bolj jačijo in vedno bolj pogosto je slišati v Ameriki zahteve po potrebi "realne" pogodbe z zmagovalci (nacisti in fašisti). Toda Amerika kljub temu ni šla v vojno. Celo tedaj ne, ko so jo Francozje prosili. In tudi tedaj ne, ko se je Italija pridružila Nemčiji ter napovedala Francozom vojno. In celo takrat ne, ko je Francija žalostno kapitulirala in je Anglija ostala sama na bojnem pozorišču. Mesto vsega tega se zadovoljuje Amerika z izražanjem svojih "simpatij" demokratičnim deželam. Amerika se boji. Amerikanci nočejo poginjati za demokracijo. Če bo Anglija premagana, je ameriški demokraciji odzvonilo. Amerika bo postala bogata kolonija zmagovalcev z zapada ali vzhoda, žolnih, belih ali črnih..."

Tega nismo napisali zaradi politike, temveč zato, da bomo imeli en dokument več za našo staro tezo: da je materialistična in brezverska kultura "visokega življenjskega standarda" znamenje slabosti in propadanja." Tako završuje "Katoliški Tjednik."

Iz gornjega vidimo, kako kadi hrvaška duhovščina dvema največjima zatiralcema vere in zdravega človeškega duha, — Hitlerju in Mussoliniju. Njim je visok življenjski standard, za katerega se človeštvo že od pamti veka bori, "znamenje slabosti in propadanja." Te laži servirajo brez ozira na to, da je v Ameriki skoro milijon Ervatov, ki so našli tu svojo priliko za razvoj duha in

življenja, priliko, kakršne jim ni še nikoli nudila njih domovina. In to je resnica tudi za Slovence in vse druge narode v Ameriki.

Siromaštvo in beda, v kateri žive evropske delavske in kmečke mase, je po mnenju teh dušebrižnikov, podlaga razvoja, a Amerika, ki je neštetim milijonom ljudi nudila priliko, da se rešijo svoje bede in siromaštva, je dežela slabosti in propadanja!...

Izkratka: celoten članek fašističnega tednika je prežet z znanimi fašističnimi lažmi, zato bi ne bilo nič več kot prav, če bi naše tukajšnje katoliško časopisje pomagalo resnici na površje s tem, da pove, da je to dežela, v kateri morejo ljudje kljub njenemu velekapitalizmu in kljub vsem njegovim zlim posledicam še vedno živeti pošteno in svobodno življenje, pri čemer se jim ni treba laskati krvnikom in tiranom, kakor se jim laska starokrajška duhovščina. Katoliško časopisje naj pove svojim katoliškim vrstnikom v starem kraju, da je to dežela, ki se manj kakor vsaka druga na svetu boji borbe; da je to zemlja, ki je s svojim velikim in plemenitim srcem zacelila več ran, povzročenih z zločini tiranov, kakor se more v kratkem članku navesti.

Ali je pisanje "Katoličkoga Tjednika" dokaz ali ne, da je klerofašizem po vsem svetu združen v povzdigovanju nacijske in fašistične tiranije? Ali je to dokaz ali ne, da klerofašizem smrtno sovraži vsako demokracijo in svobodo duha in telesa? Ali niso ugotovite: "Kdor bo zmagal v Španiji, bo šel naprej po vsem svetu," besede patentiranih, samopriznanih fašistov, ki rujejo v naši sredi, kjer hočejo zavajati narod, ki pa je že davno pregledal njihovo fašistično igro?

UREDNIKOVA POŠTA

Kampanjska proslava

Društvo Slovenski dom šte. 6 S. D. Z. vabi cenjene člane in ostale občinstvo, na proslavo zmage v Kampanjski tekmi, katere se vrši v nedeljo 12. januarja 1941 v društveni dvorani na Recher Ave. Naše društvo je v zadnji kampanji pridobilo največ novih članov in s tem tudi prvo mesto, zato tudi dobimo častno kupo zopet nazaj.

V ta namen se vrši v nedeljo slavnost, ter se zberemo ob 1. uri popoldne pri društveni dvorani na Recher Ave., z avtomobili, ter se prsi člane, da pridete in ste točni in se potem odpeljemo v glavni urad SDZ na 6403 St. Clair Ave., kjer sprejmemo kupo in se odpeljemo nazaj v Euclid, ter se nato prične v Slovenskem društvenem domu na Rechner Ave., lep program.

Z nami se pešajo tudi vsi glavni uradniki SDZ in drugi. Po izvršenem programu se prične ples za katerega igra Ryanee orkester.

Videžite se vsi! v odprav in na svidenje!

Frances Medved članica.

Odbor Kluba Ljubljana

Novi odbor kluba Ljubljana za leto 1941 je sledeči: predsednik George Nagode; podpredsednik August F. Svetek; tajnik Louis Srgan, 17822 Marcella Rd.; blagajnik Louis Gođec; zapisnikar Frank Rupert; nadzorniki Frank Derdič, Frank Kovač, Frances Gorjanc; mirovni sodnik, Louis Starman; stric Joseph Plevnik; teta Frances Rupert; Maršal Frank Svetek; čuvaj Vincent Koller.

Uradniki društva Mir, št. 142 SNPJ

Sledeči so novo izvojeni uradniki društva Mir, št. 142 S. N. P. J. za leto 1941: predsednik Frank Celin; podpredsednik John Prusnik; tajnik Frank Sustarsich, 15726 Holmes Ave.; blagajnik John Habe; zapisnikarica Frances Sušel; reditelj Joseph Kopore; nadzorni odbor: preds. Anton Bokal, Frank Komidar in Anton Srebot; društveni zdravniki dr. Opaskar, dr. Skur in dr. Rottar. Redne seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesece ob 9. uri popoldne v Slov. domu na Holmes Ave. Me-

sečni asessment se bo kot dosedaj pobiralo vsakega 24. in 25. dne v mesecu, zvečer ob 6. ure naprej v Slovenskem domu na Holmes Ave. Članstvo je proščeno da se kolikor je to mogoče, drži reda pri plačevanju asessmenta, to je, da istega plača na seji ali pa na dneve kot gori označeno. Plačevanje na domu tajnika je večkrat ovira tajnika pri izvrševanju drugih tajniških dolžnosti.

Zatorej "tozadevna ko-operacija članstva bo z veseljem pozdravljena".

Frank Sustarsich tajnik

Novi uradniki društev za leto 1941:

(Poroča Anton Jankovich)

Vodnikov venec, šte. 147 S. N. P. J. Anton Jankovich, predsednik, Anton Svelc, podpredsednik, Leonard Poljšak, tajnik, 6319 Carl Ave., Frank Penca, blagajnik, John Petrich, zapisnikar. Nadzorni odbor: Joseph Frančeskin, Milka Pagon, Albert Fatur in Jack Subel ml. Bolniški nadzorniki: za Clevelandsko okrožje, Frank Glavich, za Colliawoodsko okrožje pa Andy Poklar. Zastopniki: za Clevelandsko Federacijo SNPJ Anton Jankovich in John Petrich. Za izletniške prostore S. N. P. J. Frank Meserko, za Cankarjevo ustanovo, Leonard Poljšak, za Klub društev S. N. D. Frank Penca, za publikacijski odbor SNPJ Anton Jankovich. Društvo podpira razen teh kulturnih ustanov tudi Slovensko Narodno Čitalnico in Prosvetno Matico J. S. Z., in vpoštevata tudi druge prošnje ako so v dobročit delavski in napredni stvari. Zastopnik za letno delniško sejo S. N. Doma je Joseph Frančeskin in zastopnica za Prosvetno Matico J. S. Z., Milka Pagon.

Slovan šte. 3. S. D. Z. za leto 1941

John Pollock, predsednik; Jakob Javornik podpredsednik, Stephen Lunder 1411 E. 51 St. tajnik; Ludvik Medvešek, blagajnik, Anton Jankovich zapisnikar. Nadzorni odbor Frank Laurich predsednik, Beno Stanonik in Joseph Rayer, nadzornika, društvena zdravnika dr. F. J. Kern in dr. Skur. Zastopniki

za Prosvetni klub S. N. Doma, Ludvik Medvešek, za Cankarjevo ustanovo Anton Jankovich, za klub društev S. N. Doma in za delniško sejo S. N. Doma, Fr. Laurich.

Soc klub šte. 49, J. S. Z. za leto 1941

Predsednik se voli za vsako sejo, tajnik-bagajnik Ivan Jon-tež, organizator Milan Medvešek, zapisnikar Anton Jankovich Nadzorni odbor Andy Gorjanc, Andy Božič in Anton Skapin. Zastopnik za Cankarjevo ustanovo in za konferenco S. N. Doma, Andy Božič iz E. 169 St.

Zadružne aktivnosti v novem letu!

Najprvo moramo javiti in naznaniti vsem delničarjem Slovenske Zadružne Zveze, da bpo letos delniška seja v nedeljo 26. januarja ob 1. uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave. Direktorij uljudno vabi vse, kateri le zamorejo, naj se je udeležijo.

Plesov tekoni zimske sezone ne bo nič, zna pa nekaj drugega biti — kar je pa zaenkrat tajnost Zenskega odseka Zadruge, ako bo res kaj. Če bo, bomo že poročali.

Za piknik govoriti sedaj je prezgodaj, zato naj zadostuje, da vsi blagovolite vzeti na znanje, da bo v nedeljo 13. julija na Močilnikarjevi farmi, kar naj blagovolite vzeti na znanje uredniki "Koledarja priredb".

Leto je lepo poteklo in zelo malo se je čitalo kako venčar kaj napredujejo naši navdušeni zadružni kegljači v Slovenskem delavskem domu. Saj jih vendar imamo kar pet teamov. Ko bi preje kaj napisali, bi danes ne imeli kaj pisati. Sami pa najboljši veste, da se človek ne more tudi v tem izuriti kar v nekaj mesecih. Začeli so pri koritih, ampak sedaj jo že dostikrat kar

Sampijon

Willie Hope iz New Yorka, ki je sampijon v biljardiranju.

Načelnik C. I. O.

Philip Murray, novi načelnik in predsednik C. I. O. organizacije.

po sredi režejo z svojo "Bolo". Človek je kar vesel, ko jih gleda, dva ženska teama in 2 moška, to je ob nedeljah zvečer od 6:30 do 8:30, drugi team je med tednom. Vse je navdušeno, vse veselo in odkar so začeli dajati tisti lepi "kozarček piva" prvakom večera je potem še večje navdušenje. Galerijo pa imajo največje, vse jih hodi gledat kar je zadružnega, kar pomeni, da je življenje med nami, da se zanimamo za razvoj in zboljšanje naših požrtvovalnih igralcev.

Opazili smo tudi, da so vezi med SDD in nami že boljše kot so bile preje in upati je, ker smo koncem konca vendar obe ustanovi na zadružni podlagi, da se bomo še bolj zblížili. Mi od svoje strani vemo, da pretežna večina naših odjemalcev in delničarjev deluje in podpira dom, torej bodo veseli ako dom sede-luje z nami.

Ko se nabere več, morda koncem tedna, poseben članek na možnost nemškega vpada v Ameriko, s čemer nas strahajo, da so eni res nervozni postali.

Joseph Siskovich, tajnik

Iz stare domovine

KRVAV PROMET

Leta 1939 je bilo v Zed. državah na vsakih 100 milijonov prevoženih milj ubitih 12.1 ljudi, oziroma nekoliko manj kot leto prej, vendar je skupno število oseb, ubitih v avtomobilskih nesrečah, znašalo 32,600, t. j. 35 odstotkov od vseh smrtnih nesreč. V letu, ki se je pravkar končalo, je število smrtnih žrtev enako ali celo večje. To pomeni, da v Zed. državah sleherni dan avtomobili pobijejo skoro polovico toliko ljudi kot jih v Angliji ubijejo Hitlerjevi bombniki.

Ampak zgornje številke še ne povedo vsega. V avtnih nesrečah leta 1939 je 1,150,000 ljudi dobilo poškodbe, ki se niso končale s smrtjo, škoda na lastnini pa je znašala 750 milijonov dolarjev.

Velika brzina, s katero se vozi, je glavni vzrok prometnemu masakru, dokaz čemur je dejstvo, da je v usodnih nesrečah prizadetih primeroma mnogo več novih avtov, opremljenih z motorji, katerih konjska sila je visoka, kakor pa starih vozil, ki so nesposobni velike brzine. V koliki meri je pripisovati prometne nesreče modernim linijam, ki so značilne pri novih avtomobilih, se ne ve, kajti mrtvi vozniki in razbite kare molčijo, vendar je gotovo, da prispevajo k masakru tudi nizki sedeži, poševna okna spredaj in zadaj in druge posebnosti modernih ameriških avtomobilov.

V Pittsburghu, Pa., je pred nekaj dnevi rojak Nik Ivanič, doma iz Vinice v Beli Krajini, slavil svoj 82. rojstni dan. Možak je še čil in čvrst ter lahko dočeka 99 ali celo 100 let.

V Canon City, Colo., je pred dnevi umrla za možganiko krpjo Ana Grebene, stara 48 let in doma iz Hinja na Dolenjskem.

ŠKRAT

Star samec priteče na policjo: "Gospodje, gospodje, nekdo mi je ukradel denarnico."

Komisar: "Kakšna pa je bila?"

Samec: "No, vitka in svetla lasa..."

Branko: "Toliko mislim na dušica, da ponoči, ko grem spoz celo uro ne zaspim."

"Vera: "To ni nič. Moj oče lo noč na zatisne oči, kadar misna to, da bi mene dal tebi za no."

Učitelj: "Mihec, vzemimo primer, da je mama spekla potil in jo hoče razdeliti med štiri de ne vaše rodbine. Kako stori to?"

Mihec: "Razdeli jo na štiri dele."

Učitelj: "Dobro. Pa recimo da pride k vam teta Špela, in koliko delov bo mama potre razdelila potico?"

Mihec: "Potem jo bo rajši eknila..."

Gašper: "Kako ti ugaja kon? Ali si srečen z ženo?"

Miha: "Ah, ne! Ne smem biti, ne piti, ne sam zvečer z ma!"

Gašpa: "Potem si pa goto nesrečen."

Miha: "Niti nesrečen ne smem biti!"

OMILJENJE BLOKADE

WASHINGTON, 7. januarja — Tukajšnji informirani krogi izjavljajo, da je angleška vlada pristala, da omili svojo blokado napram nezasedani Franciji in da bo dovolila ameriški Rdečemu križu pošiljati večjih količin kondenziranega mleka in drugih živil v ti deželi.

Bila je vdova in zapušča pet nov.

V Mellen, Wis., je te dni mrl rojak Emil Jelič, star let in doma iz Jezerana na Belvaskem. V Ameriki je bil let in zapušča tu ženo in štiri nove, v starem kraju pa malotri brate in sestro.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
 5016 ST. CLAIR AVENUE
 Tel: ENdicott 3113

SVETEK FUNERAL HOME
 Pogrebi se lahko naroče za vsako ceno, ki jo zmorete plačati.
AUGUST F. SVETEK
 POGREBNI ZAVOD
 478 E. 152nd Street IVanhoe 2016
 NA RAZPOLAGO INVALIDNI VOZ

JOS. ŽELE IN SINOVI
 POGREBNI ZAVOD
 6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
 Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
 COLLINWOODSKI URAD:
 452 East 152nd Street Tel.: KENmore 3118

Zanimive vesti iz stare domovine

Koparski napad na samotno domačijo

V Obradu pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah je bilo v nedavni noči izvršeno druzno razbojništvo.

Dva mlada moška sta vdrla v bolj samotno hišo posestnice Terezije Čučkove in ji zagrozila, da jo ubijeta, če jima ne da denarja.

Zbegana posestnica je dopovedovala, da nima denarja. — Brezupno se je branila, ko sta jo razbojnika pričela daviti. Mučiči sta jo in jo pretepala, dokler ni omedlela. Nato sta razbojnika pobrala nekaj gotovine, dve srebrni uri, dva zlata prstana in razna živila.

Ko se je Čučkova zbudila v zavest, je šla klicat orožnike, ki so takoj uvedli preiskavo o razbojništvu. Ker je Čučkova lahko podrobno opisala oba razbojnika sodijo orožniki, da sta to bila 29letni Ivan Klobasa iz Oseka pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, ki je bil že večkrat kaznovan in pa 27-letni njegov prijatelj, ki je bil tudi že kaznovan zaradi tatvin. Pobegnila sta v gozd in ju orožniki iščejo.

Pojav svinjske kuge v Beli Krajini

Med nevarne kužne bolezni, ki lahko zadenejo domače živali, spada tudi svinjska kuga. Ta bolezen se je začela širiti v vasi Hrastu in Dragah v občini Radatovičih ter se prenaša dalje med svinjski rod, tako da je dosegla že vasi Trnovec in Gorjovo ter Dolenjo Lokvico v meštiki okolici. Storjeni so že potrebni ukrepi, da se širjenje nevarne bolezni zaustavi.

17letni fant zaklal svojega 18-letnega tovariša

Nedavno zvečer je v prepiru pred Sušnikovo gostilno v Retlju pri Trbovljah potegnil 17-letni Smodiš Jožef nož in zabodel svojega tovariša Zupance Janeza, s katerim sta prej v gostilni igrala biljard. Dvakrat ga je zadel v roko in v tretje pa naravnost v prsni koš. Zupance je imel še toliko moči, da je Smodišu izvil nož. Potem pa je omahnil in so ga nujno odnesli domov. Pri tem je še pomagal Smodiš sam. A Zupancu ni bilo več pomoči in je po nekaj minutah iz-

dihnil. Oče Smodišev je sam povedel sina na orožniško postajo. Smodiš je pri biljardu izgubil in bil baje zaradi tega tako razburjen, da je napadel rajnega Zupanca. Je svojeglaven fant, ki je že prej grozil z nožem, dasi mu na zunaj ni videti in je slabotne postave. Nedvomno je manj vreden človek. Pri nas žal še nimamo zakona, ki bi se pečel s takimi rečmi in jih skušal spraviti na pravi tir.

Zadnji izmed Salajevе tolpe obsojen na sedem let

Razbojnik Ignac Salaj je bil strahovalec ljubljanske okolice, ko je od leta 1937 do jeseni l. 1938 vlamiljal v hiše. Znal je zbrati in voditi drzno tolpo tatov in vlomilcev. Mali kazenski senat je že lani obsodil Salaja na devet let robije. Z njim vred so bili obsojeni še nekateri njegovi sotrudniki in pomagači na večmesečne kazni.

Trije tudi na več let. Salajevi družbi je pripadal takrat še maloletni Matija Jereb iz Ljubljane. Temu se je posrečilo pobegeti in se skrivati. Jereb je med tem časom celo služil vojak pri protiletalskem polku v Skoplju.

Od polka je v začetku letošnjega leta pobegetil. Skrivaj je izmaknil dve vojaški knjižici, eno na ime Markič Leopold drugo na ime Josip Kosac. Na oba knjižici je prilepil svojo sliko in čez sliko pritisnil tudi pečat protiletalske komande. Toda Matija Jereb, ki so ga oblastva zasledovala zaradi vlomov, izvršenih pod Salajevim vodstvom, je takoj po pobegetu od vojakov začel svoje vlomilske posle.

Letos 26. februarja je vlomil v gostilno Marije Lužarjeve in ji odnesel 130 dinarjev gotovine, mnogo živil in drugih reči. Pozneje je vlomil v trgovino Emila Novaka a je bil prepoden. Pri Lužarjevi ukradene reči, med njimi kovčeg, je dal Jereb spraviti pri neki Štefki Sinčkovi. Polcija je zaplenila ta kovčeg. Jereb je trdil, da je kovčeg kupil v Skoplju in ga prinesel v Ljubljano. Štefka ga je skušala sprva izrezati toda ni šlo. Zaradi vseh vlomov in zaradi vojaških knjižic je bil Matija Jereb obsojen na sedem let robije. Jereb kazni ni sprejel, ker se mu je zdela previsoka.

Mesarski mojster je po nesreči ustrelil svojega pomočnika.

V nedeljo zvečer je sedel mesar in gostilničar 34letni Alojz Cimperman na Polzelj v družbi s svojim 36letnim mesarskim pomočnikom Antonom Bratecem v svoji gostilni na Polzeli. Cimperman je bil vinjen. V gostilniški sobi sta bila še neki gost in natakarka. Pozno ponoči sta se začela Cimperman in Bratec igrati s samokresom. Ko je imel Cimperman samokres v roki, se je samokres nenadno sprožil in krogelja je zadel Brateca v prsi. Bratec se je takoj zgrudil in je na mestu izdihnil. Cimpermana so orožniki aretirali in izročili okrožnemu sodišču v Celju.

Velik požar ob meji.

Nedavno noč je začelo goreti gospodarsko poslopje lesnega trgovca in veleposelnika Alojzija Škerbinka v Selnici ob Dravi. Plameni so prišli na bližnjo hišo in žago, ki so jo gasilci s požrtvovalnim gašenjem rešili uničenja. Vnelo se je tudi skladišče lesa. Skupna škoda znaša okoli 300.000 din in je le delno poravnana z zavarovalnico. Verjetno je ogenj podtaknila zlobna roka.

Ponavrejeni 500 dinarski bankovci v steklenici za vkuhanje sadja.

Pri ženi zaprtega ponarejalca Grašiča v Radvanju so oblastva našla 25 ponarejenih bankovcev po 500 din, ki so bili lepo zaprti v steklenici za vkuhanje sadja. Mariborska policija je Grašičevo aretirala hkratu z nekimi drugimi osumljenci.

Uboj na Bizeljskem.

Mali senat v Celju je te dni obravnaval primer uboja. Na zatožni klopi je sedel 35letni posestnik Miha Rajterič iz Brezovice pri Bizeljskem. Dne 15. septembra zvečer sta se Miha Rajterič in Miha Sokler, ki je bil zaradi telesne poškodbe že štirikrat kaznovan, sprla v gostilni Ide Kovačičeve v Sp. Sušici pri Bizeljskem. Sokler je udaril Rajteriča z roko po obrazu, tako da je Rajteriču pritekla kri iz nosa. Rajterič se je hotel maščevati, kar pa so drugi preprečili. Ko je pol ure pozneje Sokler s svojo ženo zapuščal gostilno, je skočil Rajterič k njemu in ga zabodel z nožem dvakrat v prsi. Sokler se je takoj zgrudil in je v nekaj minutah izdihnil. Raj-

Moč preteklosti

(Dalje z 4. str.)

žala tudi v njegovem razmerju do Valerije. Ko jo je videl po dnevu, za mizo, na izprehodu, ali pri sestankih po večerji, je vzbujala v njem skoraj sovražna čustva, tudi je bil zlasti napram njen izredno hladen in molčeč. Toda kakor hitro je ostal sam ponoči v svoji sobi, tedaj je iz globine njegove duše vzhajala druga bitnost in srce mu je kipel od burne strasti do mlade deklice, a vsa njegova notranjost je koprnela od želje, da bi ji odkril svojo ljubezen.

Nekaj podobnega je doživljala tudi Valerija. Crez dan je bila precej mirna in zabavala se je v družbi Lolo in Mišelja, toda ponoči so jo zasledovale nove čudne prikazni. Iz sence se ji je pokazalo baronovo obličje in njegov mračni, strastni pogled jo je takorekoč presunil; včasih ji je v obličje zavel njegov vroči dihanje in v takih trenutkih je vzplamtela v goreči ljubezni, ki ne pozna nobenih ovir. Ističasno pa jo je napadla bolesta potrlost skupaj z brezumnim strahom in nikakor se ni mogla spoznati v teh nasprotujočih si čustvih.

V teh nenavadnih prehodih iz težke notranje borbe v mirno veselje sta prešla dobra dva tedna.

Baron ni nobenemu pravil o svojem posetu pri notarju, sam ni vedel, čemu je to stvar prikrival. Tudi ko je prišlo stričevo pismo s čekom, glasečim se na vprašano vsoto, ni nobenemu nič povedal. Pogajanja z notarjem so se vršila tajno; v splošnem je bila prodaja že izvedena, treba je bilo izpolniti samo še nekatero formalnosti.

Ko bo vse urejeno, bom presenetil teto ter ji izjavil, da je ona pri meni v gosteh, — je zadovoljno pomislil.

Nekega večera, ko so se vsi zbrali na terasi, so pozvali staro Severio, kastelanovo ženo, in ji veleli, naj pripoveduje legende tamošnjega kraja, zlasti pa uteriti se je zagovarjal s silobranom, česar pa sodišče ni moglo upoštevati. Miha Rajterič je bil obsojen na dve leti robije in izgubo častnih pravic za dobo dveh let.

stna izročila o gradu in o tajnah zazidanega krila, če kaj ve o tem. Starka je pripovedovala, vse, kar je slišala o tem, toda z očitno nevoljo.

— Ah! Če bi imel dovolj denarja na razpolago, bi takoj kupil Montignoso, — je vzkliknil v šali baron. — Tedaj bi vdrl v tajnstvene sobe in odkril bi vse skrivnosti. Saj so tako stare, da se ne boje svetlobe.

— Torej pišite stricu. Uverjena sem, da ne odreče tako skromne želje svojemu edinemu nasledniku — je živahno vzkliknila Larisa Arkadjevna.

— O, če bi jaz imela v tem trenutku dovolj denarja na razpolago, bi tudi kupila stari grad — je rekla Helena Aleksandrovna. — No, če postane Pol njegov lastnik, upam da nam ne odreče gostoljubja. Kar gorim od želje priti v "prepevedani raj" a prikazni se ne bojim — je pristavila v smehu.

— Ne, ne, Pavlik, če kupiš Montignoso, ne odpiraj teh neprijaznih, zazidanih sob. Kdo ve, kakšni zločini so se tam izvršili, in jaz ne bi hotela živeti tu, če bi bila ona stran zvezana s hišo. — je rekla vsa iz sebe, Lolo.

— Umiri se, Lolo. Če bi bil tu gospodar, tedaj bi izbral drugo pot do onega krila. Tam mora biti kapela, sodeč po ogljki oken in ostankih križa na strehi; spodnji zid mora imeti kakšen skrit vhod. Če posečemo del drevja, ki je na tistem mestu zelo gosto, tedaj sem uverjen, da najdemo vrata, ki vodijo v zazidane sobe.

Tedaj se je razlegel prav jasno glas zvona, a nato so zaslišali cerkveno korno petje.

Vsi so skočili na noge. Nič niso videli, toda skozi brezglasno, mehko noč se je še vedno glasil zvon; nenadoma je utihnil zvon, utihnilo je petje.

— Odkod je to neki bilo? — se je začudil Mišelj. — Ali veste vi morda, Severija? Ali je kje v bližini cerkev?

V tem hipu ni mogla starka

Išče se

ženska, da bi kuhala v gostilni vsak petek in soboto. Katera se zanima, naj se zgleda na 1144 E. 71st St. Three Corners Cafe.

odgovoriti; smrtno blede se je prišla za prsi, se naslonila k zidu, a zobje so ji šklepetali kakor v mrljici.

— Severija, zavedite se. Ali ste zares tako praznoverni, da vas vsak nedolžni šum spravi v tako stanje? — je z zlovilnim glasom pripomnila Helena Aleksandrovna.

— To ni navaden šum in nič dobrega ne napoveduje, — je odgovorila starka in si prizadevala obvladati se.

— A! Zvon se glasi iz bližnje cerkve, in to naj kaj napoveduje?! Sramujte se, Severia.

— Signora, mnogo kilometrov naokoli ni nobene cerkve, a moj dobri pokojni signor mi je večkrat rekel; "Severia, kadarkoli zapojejo v samostanskih razvalinah menihi "De Profundis" in se razleže otožni glas zvona, tedaj je to znamenje, da so se vsi oni vrtni semkaj, in v njihovih srcih ožive na novo sovražstvo, strast in preziranje božjih zakonov. Nihče ne razume tajni prošlosti."

— Toda pomislite, draga Severia, kako se morejo vrniti semkaj ljudje, ki so umrli in so jih pokopali nekaj stoletij nazaj? Take neumnosti vam je pravil vaš pokojni signor? Ali je bil prisvojen? — je porogljivo vprašala neverna Muranova.

— O ne, signora, Grof Tadeo je bil pri zdravi pameti, toda on je znal več kakor drugi. Vse svoje življenje je, tu proučeval arhive in stare kronike; toda bil je bogaboječ mož in Gospod mu je dal dar vpregleda v drugi svet. Večkrat mi je pravil: "Jaz vem in sem videl mnogo stvari. Rečem ti, če se oni vrnejo in postanejo gospodarji tega zločestega kraja, na kate-

rem leži toliko kletev, se vse vnovič ponovi, zakaj oni so v oblasti peklenskih sil, ker niso še odkupili svoje prošlosti s kešanjem." — Kako se bo izvršil njih povratek, ne vem, a moj signor je to vedel; v dokaz, da so bile njegove besede resnične, je "De Profundis", ko smo ga ravnokar vsi čuli, in pogrebni glas zvona.

Ne da bi počakala, da jo odpuste, se je starka naglo priklonila in odšla.

Nastalo je minutno molčanje; vsi so bili pod tegobnim vtisom, ne izvemši Helene Aleksandrovne, četudi ni hotela tega priznati. Razgovor se ni hotel več razmahniti in razšli so se prej kakor po navadi.

V. Ko je Valerija prišla v sobo, si je slekla vrhnjo obleko ter oblekla čedno jutranjo haljo širokih rokavov, ki je bila okrašena s čipkami. Razpustila je svoje lase, zakaj glava ji je bila težka; ker pa se je ni dalo še spati, je sklenila, da napiše materino pismo.

Napisala je pismo, pa ker se ji ni še hotelo spati, se je namenila brati, toda nove knjige, ki so ležale na nočni mizici, je niso zanimale, zato je rajši segla po onih starinskih knjigah, ki so bile razmečene na stojalu.

Severija ji je povedala, da je bila njena soba tista, ki jo je imel pokojni Tadeo najrajši; tu je čital in delal, a med starimi knjigami je bila ena ali dve, ki jih je dal on ponatisniti iz starih kronik in legend. Ena knjiga v črnih usnjenih platnicah je nosila na hrbtu nadpis v rdečih črkah: "Legende gradu Montignoso". Ta je posebno zanimala Valerijo in segla je po njej.

(Dalje sledi.)

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanцу, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411-St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

MAD

When a cough, due to a cold, drives you mad, Smith Brothers Cough Drops usually give soothing, pleasant relief. Black or Menthol—5¢.

Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A

Vitamin A (Carotene) raises the resistance of mucous membranes of nose and throat to cold infections, when lack of resistance is due to Vitamin A deficiency.

AN URGENT MESSAGE to women who suffer FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you—

Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak, dizzy fainting spells due to functional irregularities.

For over 40 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak, run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

HAIR-BREADTH HARRY

Panel 1: "AH! SHIP'S COMING! WE WOULD BE HONORED, CAPTAIN, IF YOU'D MARRY US. SIR—QUIETLY OF COURSE—IN YOUR QUARTERS PERHAPS."

Panel 2: "BUT WE PUT INTO MELBOURNE TODAY. SHALL WE SAY DAY AFTER TOMORROW?"

Panel 3: "LENT, CAPTAIN?"

Panel 4: "IT'S ALL ARRANGED. DARLING! WE ARE TO BE MARRIED DAY AFTER TOMORROW."

Panel 5: "FORGIVE ME—BUT WHO DID YOU SAY I WAS?"

Panel 6: "LOOK! IT'S MELBOURNE! WILL YOU GO ASHORE, EH, WITTEN? THERE'S A BIG CELEBRATION IN THE CITY. IT WILL BE EXCITING, EH?"

Panel 7: "YES—YES—BUT WHO ARE YOU?"

V. J. KRIZANOVSKA

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih

IVAN VOUK

Brezumen od straha je padel na kolena; v tistem hipu je začutil, kakor bi ga ledeni veter pometel in ga vrgel v temno brezno...

Ko so posvetili prvi žarki vzhajajočega solnca, je baron odprl oči. Ležal je na zemlji poleg klopi in občutil silno potrtost in utrujenost.

Vtrepetal je po vsem telesu, nato je vstal in iztegnil otrple ude.

— Se mrzlico bom ulovil in svojih nočnih izprehodih in popolnoma si bom pokvaril živce s temi ostudnimi sanjami, — je mrmral zlovollno in naglo odhitel proti gradu.

Da bi se ogrel, je izpil kozarec vina, nato je legel in trdno zaspal.

Zbudil se je okoli poldneva.

Moj Bog! Kmalu zajtrk! — Kaj si bo mislila teta! — je pomislil in naglo skočil s postelje ter se začel oblačiti.

Ko je vstopil v jedilnico, je dobil tam gospodinjo in Lariso Arkadjevno.

— Zdravo, Pavlik! To se pravi dobro spati. Vidi se, da te strahovi Montignosa niso vznemirjali! — se je nasmejala Helena Aleksandrovna.

— Oprosti, teta, ravno narobe je bilo. Ponoči sem slabo spal, zato sem se splašal zjutraj, — je odgovoril baron ter poljubil roke damama.

— Tu imaš kavo, sedi in pij, a ko prideta naši gospodični, pride na mizo boljša zakuska, — je pristavila Muranova ter nalila nečaku čašico.

— Kako se počuti Valerija Nikolajevna? Ali se je opomogla po večerajšnji slabosti? — je pozivedoval.

— Da. Zdrava je, hvala Bogu, in šla je na izprehod z Lolo, — je odgovorila Larisa Arkadjevna.

Črez nekaj minut sta prispeli mladi deklici. Lolo — roznata, sveža in vesela, Valerija — dražestna v beli batistovski obleki s šopkom cvetlice za pasom, toda zelo bleda in vidno utrujena. Ko

je zagledala barona, je močno zardela in izbegavala njegovega pogleda.

— Aha! Morda je tudi ona videla v snu najino nočno svatbo. Vrag razumi vse to! Stvar postaja vedno bolj zanimiva, — je pomislil baron ter dalje motril Valerijo, ki je vidno prišla v zadrego, kadarkoli so se njuni pogledi slučajno srečali.

Hkratu so mu prišle v spomin besede, ki jih je ponoči čul: — "Krivoprišežnik, dvoženec, morilec!" — in stresel se je. Ali ni v resnici postal krivoprišežnik in dvoženec, če... no, k sreči je bila nočna svatba samo težak sen. Čuden sen vsekakor, morda ga je tudi Valerija doživela?

Če imajo spiritualisti prav in v resnici ne živimo samo enkrat, — tedaj je on gotovo zvezan po tajinstveni prošlosti s to deklico, ki jo je v snu nazivel z Giovanno.

Po zajtrku so se šli izprehajati in gledat samostanske razvaline. Ricciotto, kastelanov sin, jih je vodil.

Del poslopja je bil porušen in neraben, toda v enem krilu, ki je bilo dobro ohranjeno, je bil videti dolg hodnik s celicami ob strani. Tudi so videli široko dvorano z gotskimi oboki z izhodom na vrt; ta del je bil prav nedotaknjen.

Ko so si ogledovali razvaline, je barona zopet obšel neprijeten občutek. Tudi tu mu je bilo vse znano in obokana dvorana je bila takšna kakor ona, po kateri je hodil v svojih nočnih prikaznih.

Ko so šli skozi staro pokopališče, ki se je razprostiralo podolžno ob cerkvenem zidovju, je baron zapazil nekakšen frotton iz opeke. Na njem je videl ostanke popolnoma nečitljivega bronastega nadpisa. Odstranil je dračje in se prepričal, da so bila tu nekoč vrata, ki so vedla brčkone v cerkvene kleti. V podnožju stopnic so bila starinska z železom okovana pošnela in zargjavela vrata. Pavla Borisonoviča so zanimala ta vrata, zato je

stopil doli in jih poskušal odpreti, toda brez uspeha, dasi ni bilo nobene ključavnice.

— To je rodbinska grobnica Montignosov, — je pojasnil vodnik. — Vrata so brčkone zaprta s ključem.

— Čudim se, da tatovi spoštujejo grobnico izumrle rodbine, posebno še, ker nimajo te razvaline nobenega gospodarja, — je pripomnil baron, ko je stopal po stopnicah navzgor.

— Od tukašnjih ljudi ne mara nihče prodati duše zlodeju s tem, da bi se česar koli dotaknil v tem zločestem kraju, ki je naseljen s prekletimi dušami, — je odgovoril mladi vodnik in se stresel od groze.

— Ali so vsi Montignoso prekleti? — je ironično vprašala Helena Aleksandrovna.

— Chi lo sa? (Kdo ve?) Bili so nasilni in trdosrčni signori. Poslednji je bil sicer dober človek, toda čuden, zelo čuden. Kakor njegov oče, si tudi on ni želel, da bi ga pokopali v tej kleti; njihova groba ležita na pokopališču okoli mestne cerkve. Vsi ostali leže tu; samo "maleddo", grof Paolo, leži v posebni grobnici.

Ko so se vračali proti gradu, je Larisa Arkadjevna pripomnila, da je zares čudno, da se je v ljudstvu s tako upornostjo ohranil spomin na dogodka, ki so se zgodili pred nekaj stoletji, in si celo zapomnilo imena legendarnih oseb.

Baron je bil zatopljen v svoje misli in se je le malo udeleževal pogovora. Mučila ga je mrzlična želja, da bi videl, kaj se je skrivalo v zazidanem delu gradu, in bi razgrnil mrak nad prošlostjo, s katero je bil on na tako čuden način zvezan. Naglo je dozorel v njem sklep, da kupi Montignoso, če le ne bo cena previsoka.

Silna jeza ga je popadla, ko je pomislil, da se bo moral on, dedič milijonov, morda odreči gradu zaradi razmeroma neznatne vsote.

Končno je sklenil, da izišči tu vprašanje, ne da bi tratil časa. Naslednji dan je baron velel odsejati konja, ker da pojde v mesto, kjer si ogleda neko zanimivo cerkev in zato, ker si mora marsikaj nakupiti.

Gostoljubje Helene Aleksandrovne je bilo takšno, da je puščala popolno svobodo svojim gostom, zaradi tega ni nihče obrnil pozornosti na barona. Ko je prispel v mesto, se je najprej odpravil k notarju, kjer je v veliko veselje dognal, da je posestvo z gradom vred in z vsemi pritlikinami na prodaj za smešno nizko ceno, — petdeset tisoč frankov.

— Markiz Di Biani je zelo bogat in se želi odkrižati svoje dedščine ter bo zelo zadovoljen, če se najde kupec, — je dobrodušno zatrjeval notar.

Baron je rekel, da kupi on Montignoso, če prejme takoj potrebno vsoto. Vsekakor je prosil notarja, naj ne proda nikomur gradu, dokler ne dobi odgovora iz Rusije.

Ko si je zagotovil formalno obljubo notarja, je stopil v staro gostilno, kjer je napisal pismo stricu, v katerem ga prosi za potrebno vsoto denarja, zatrjujuč, da je samo oprava — pristni obrazci iz renesančne dobe — veliko vredna.

"Kupčija se mi ne zdi bogve

SPECIAL DAYS HONOR NATIONS AT CLEVELAND INTERNATIONAL EXPOSITION

Brilliant and colorful costumes are worn by men, women and children participating in special-day programs at the Cleveland International Exposition in Public Hall which closes January 19. Mrs. Carl Hareg and Mrs. Adam Pinter, two prominent Cleveland Hungarian social leaders, are shown in priceless costumes of brocade and lace in the picture above. For 1000 years, Hungarian noblewomen have worn such costumes. Miss Mithilda Pinter, 14, and Miss Helen Hemestray, 15, are to do a special dance on Hungarian Day, January 12. Twenty-one nationalities are honored by special days.

Naznanilo in zahvala

Žalostni in globoko potrti naznanjamo vsem prijateljem in sorodnikom tužno vest, da je nenadno v nesreči izgubil življenje naš ljubljeni sin in brat

JOHN RUDMAN

Premijal je 8. decembra, 1940. Pogreb se je vršil iz August F. Svetkovih prostorov v cerkev sv. Marije na Holmes Ave. ter na Calvary pokopališča, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji.

V dolžnost si štejemo, da se najlepše zahvalimo vsem dragim prijateljem, ki so položili tako krasne vence h njegovi krsti. Ta znak vašega sočutja do nas nam je bil v veliko tolažbo.

Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika, kakor tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu. Srčna hvala vsem, ki so se prišli posloviti od njega, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji zemeljski poti.

Hvala August F. Svetek pogrebniemu zavodu za vzorno urejen pogreb in fino vodstvo.

Žalost in boleost je v naših srcih, ker smo izgubili Tebe ljubljeni. Počivaj v miru ljubljeni sin, brat in lahka naj Ti bo rodna ameriška zemlja.

Žalujoči ostali

MARY RUDMAN, mati
JOSEPH RUDMAN, brat

Cleveland, Ohio, 8. januarja, 1941.

POZIV NA DELNIŠKO SEJO

V četrtek, 9. januarja, 1941, ob 8. uri zvečer se prične delniška seja Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Zborovanje se završi v avditoriju S. N. D.

Janko N. Rogelj, predsednik SND

NAZNANILO VSEM VLAGATELJEM CUSTODIAN DENARNEGA ZAVODA

Mi imamo tu zopet resnično ugodnost v pohištvo. Največ za vašo bančno knjižico v zameno za novo pohištvo.

PERUSEK FURNITURE

809 East 152nd St. — MULberry 9211

Odperto vsak ponedeljek, četrtek in sobota večer

Za boljše vrednosti v pohištvo obiščite Perusek's

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody. So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN. Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

EXTRA!

When you take Smith Brothers Cough Drops, you get Vitamin A at no extra cost. Smith Brothers—Black or Menthol—still cost only 5¢. Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A. Vitamin A (Carotene) raises the resistance of mucous membranes of nose and throat to cold infections, when lack of resistance is due to Vitamin A deficiency.

WHAT A DIFFERENCE MIRACLE WHIP MAKES IN SALADS!

...its flavor is so lively! So zestful!

Millions prefer it!

IMPORTANT!

medical tests reveal how thousands of WOMEN HAVE BEEN ABLE TO GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman—All you may need is a good reliable tonic. If so, just try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food

which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected thruout your whole being. Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. WELL WORTH TRYING.

SEZANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

'Enakopravnosti'